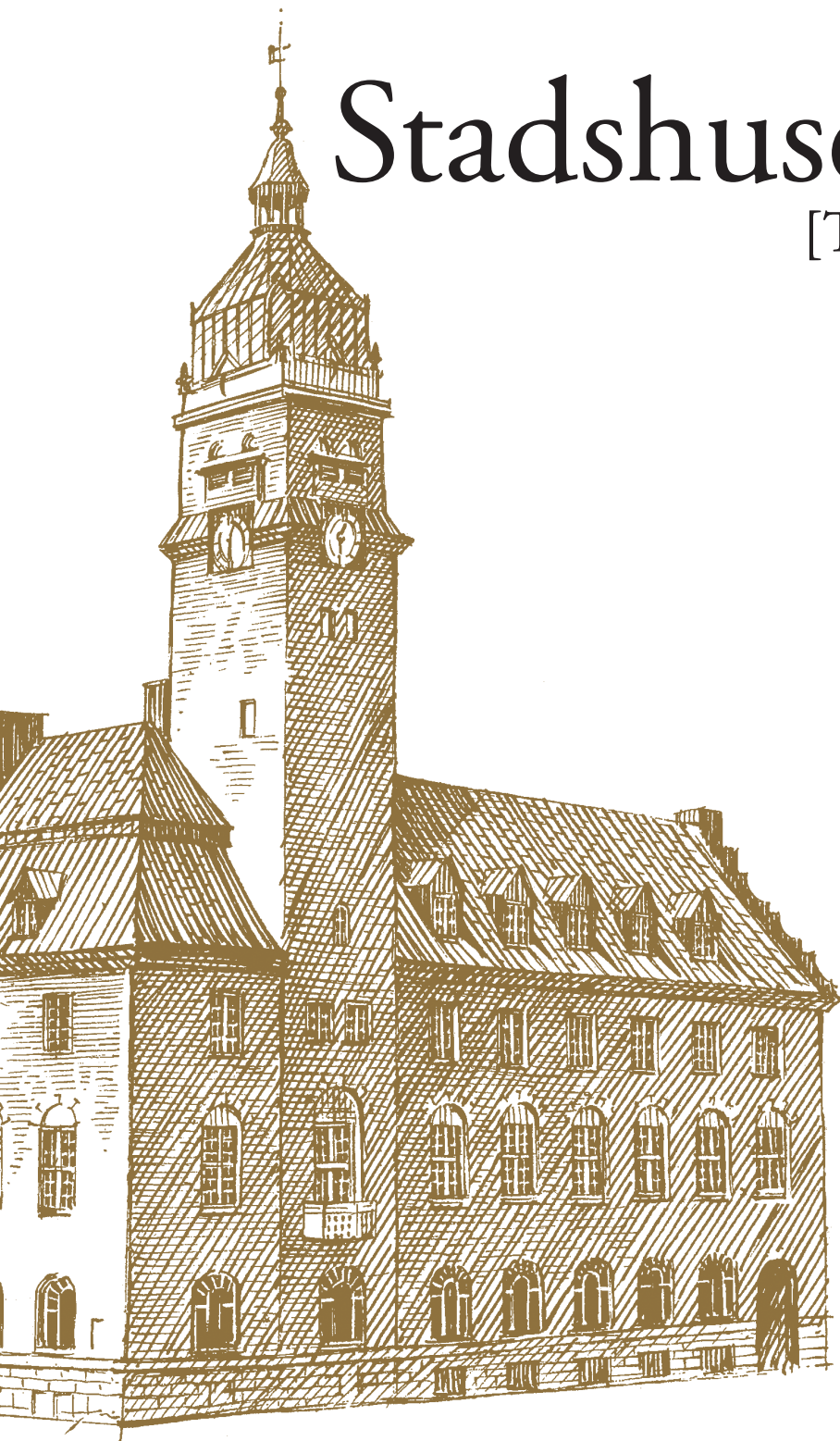

Stadshuset i Nässjö

[The town Hall in Nässjö]

Han fick aldrig se sin dröm förverkligas. När Stadshuset i Nässjö stod klart 1914 var källarmästaren och Stadshusets finansjär, Carl Petersson, död sedan fyra år tillbaka. Under en knapp tjugofemårsperiod kring sekelskiftet var källarmästaren en förgrundsfigur i Nässjös samhällsliv. Såsom municipal-samhällets ordförande och ägare till en ansenlig förmögenhet var han en mäktig man.

Källarmästare Petersson var även en man med framtidstro och idéer. Bland annat bidrog han till att vi fick lasarett, ålderdomshem, stadspark och stadshus. Hans planer för den begynnande kommunala verksamheten var mer högtflygande än vad ett stadshus låter antyda.

Nässjö skulle ha rådhusrätt, magistrat och en egen jurisdiktion, det vill säga befogenhet att skäpa rättvisa. Så blev nu inte. Nässjö blev stad under landsrätt. Det enda som finns kvar av källarmästarens drömmar är namnet på den förbipasserande gatan - Rådhusgatan.

Strax efter Carl Peterssons död donerade hans livsledsagarinna, Maria Malmberg, 250 000 kronor till ett stadshus. Arkitektfirman Ewe & Melin från Malmö, åtog sig uppgiften att rita ett stadshus.

Redan dåtidens ledning höll hårt i den kommunala kassan. Stadshuset som påminner om Rådhuset i Köpenhamn, fick inte kosta mer än den donerade summan. Det första förslaget arkitekterna presenterade sprängde ramarna. På listan över besparingar lär stadshustornet ha figurerat. Dagens nässjöbor skänker säkert en tacksamhetens tanke då och då till malmöarkitekterna som envist vägrade att kapa tornet. Pengarna räckte emellertid och Nässjö fick ett vackert stadshus *med* torn.

Det nya ståtliga Stadshuset rymde mycket mer än kommunal förvaltning. På första våningen fanns, förutom kommunalborgmästaren och hans expedition, föregångaren till dagens systembolag, hotellreception samt polismyndighet. Nässjös busar hystes i de lokaler som i dag tjänstgör som vaktmästeri. Stadsfullmäktige sammanträdde i ekonomifunktionens nuvarande lokaler.

Festsalen på andra våningen, var husets hjärta och samlingspunkt. Här åt, drack och dansade nässjöborna tillsammans med tredje våningens hotellgäster. I dag utnyttjas den forna festvåningen som sammanträdesallé åt kommunfullmäktigeförsamlingen. Under en period användes salen även som tingsställe. När rättsväsendet förstatligades den 1 januari 1971 flyttades verksamheten helt över till tingsrätten i Eksjö.

Ett dåtida hotell av klass hade naturligtvis en punsch- och groggveranda. I dag används denna lokal som arbetsrum

åt kommunstyrelsens ordförande. Hotellets gäster åt sina måltider i den lokal, som numera är kommunstyrelsens sammanträdesrum.

På tredje våningen fanns hotellrum, medan handelsresande hade möjlighet att packa upp sina varor, i så kallade uppknäpplingsrum, på fjärde våningen.

Femtio år efter att Stadshuset tagits i bruk invigdes Hotell Högländ. Stadshusets hotellrörelse flyttade tvärs över torget och lämnade plats åt den växande kommunala förvaltningen. 1966 påbörjades en stor ombyggnad och renovering av huset. Vårvintern 1968 flyttade flertalet av dåtidens förvaltningar in i ett stadshus som i grova drag ser likadant ut idag. Numera rymmer Stadshuset två av kommunens sju förvaltningar.

He was never able to see his dream come true. When the Town Hall in Nässjö was completed in 1914 Carl Petersson, the restaurant-keeper and Town Hall financier had already been dead for four years. For a period of nearly twenty years, at the turn of the century, Carl Petersson was a prominent figure in Nässjö. As chairman of the municipality and the owner of a considerable fortune he was a very powerful man. Carl Petersson was also a man with a great belief in the future and new ideas.

Among other things he contributed to that Nässjö got a hospital, a home for old people, a town park and a town hall. His plans for the newly started municipal public sector were much more ambitious than a town hall implies.

Nässjö was to have a police court, and a magistrate as well as a jurisdiction of its own. So was not to be. Nässjö became a town submitted to county Magistrates' jurisdiction. The only thing that remains of Carl Petersson's dreams is the name of the street outside – Rådhusgatan (The Town Hall street)

Shortly after Carl Petersson's death his life companion, Maria Malmberg donated 250 000 SEK towards a town hall. The architect's office Ewe & Melin from Malmö undertook the task to design a town hall.

Even in those days the local council tried to keep the municipal expenditures low. The cost of the Town Hall, which reminds one of the Town Hall in Copenhagen, was limited to the amount of money donated. The first draft the architects presented was too expensive. One of the savings that was suggested then was the omission of the Town Hall Tower. Today we are very grateful in Nässjö that the two architects persistently refused to omit the tower. However the funds were sufficient and Nässjö got a beautiful Town Hall *with* a tower.

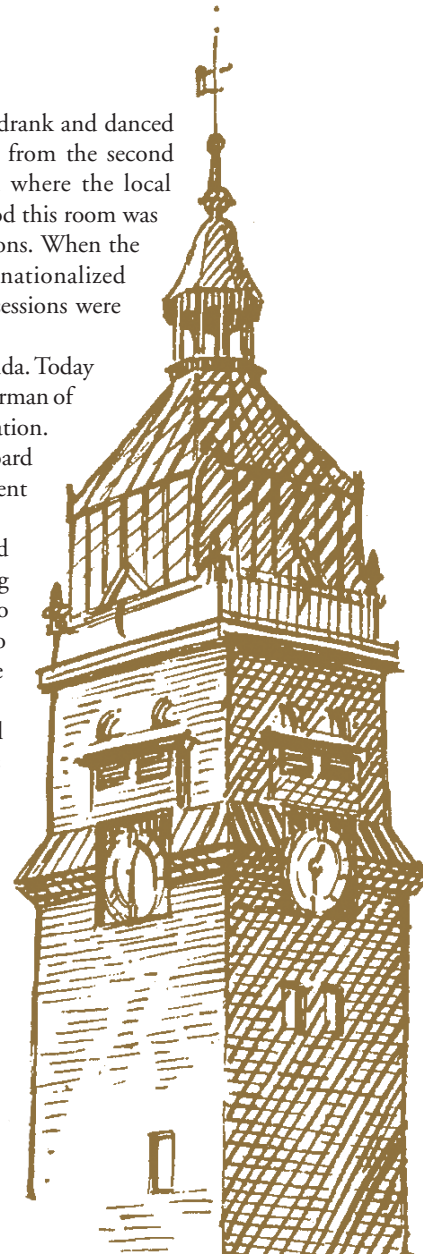
The new magnificent Town Hall contained much more than the local government services. On the ground floor you could find, apart from the Lord Mayor and his office, an off-licence, a hotel reception and the police authorities. The hooligans in Nässjö were jailed in the rooms which today are occupied by the caretaker. The town council met in today's Treasury Department offices. The assembly room on the first floor was the heart and the meeting-place of the building. Here the in-

habitants of Nässjö dined and drank and danced together with the hotel guests from the second floor. Today this is the room where the local council meet. During one period this room was used for the district court sessions. When the Swedish judicial system was nationalized on January 1, 1971 the court sessions were transferred to Eksjö.

The hotel had a cocktail veranda. Today this room is used by the the Chairman of the local government administration. The dining-room is today the board room where the local government administration meet.

The hotel rooms were situated on the second floor and travelling salesmen had the opportunity to unpack their goods and use so called "unpacking rooms" on the third floor.

Fifty years after the Town Hall was built Hotel Högländ was inaugurated. The hotel business was moved from the Town Hall across the square to give room for the growing local government administration. In 1966 a vast reconstruction and renovation of the building began. During the first months of 1968 the majority of the local government departments moved into the Town Hall. Today the Town Hall on the whole looks very much the same and houses two out of seven local government departments.

NÄSSJÖ KOMMUN

571 80 Nässjö. Tel. 0380 - 51 80 00.

www.nassjo.se

